
I Zjazd Historyków Wychowania

13-15 października 2019 r., Poznań

W dniach 13-15 października 2019 r. w Poznaniu odbył się I Zjazd Historyków Wychowania. Organizatorami byli: Towarzystwo Historii Edukacji i Wydział Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, zaś patronat honorowy objęli: Marszałek Województwa Wielkopolskiego Marek Woźniak, Rektor prof. UAM dr hab. Andrzej Lesicki oraz Dziekan WSE UAM prof. zw. dr hab. Agnieszka Cybal-Michalska.

W skład komitetu organizacyjnego weszli: prof. dr hab. Dorota Żołędź-Strzelczyk (przewodnicząca THE), dr hab. Krzysztof Ratajczak (sekretarz), dr Monika Nawrot-Borowska, dr Mikołaj Brenk, dr Mirosław Piwowarczyk, dr Ryszard Ślęczka. Osoby te były odpowiedzialne za przygotowanie i przebieg całej konferencji w części merytorycznej oraz organizacyjnej.

Ze względu na akademicki charakter I Zjazdu powołany został przez organizatorów Komitet Naukowy, tworzyli go najznamienitsi profesorowie polskiej myśli pedagogicznej w obszarze historii wychowania: prof. Kalina Bartnicka, prof. Agnieszka Cybal-Michalska, prof. Ludwik Grzebień, prof. Adam Massalski, prof. Andrzej Meissner, prof. Zbyszko Melosik, prof. Józef Miąso, prof. Lech Mokrzecki, prof. Karol Poznański, prof. Zygmunt Ruta, prof. Irena Szybiak, prof. Bogusław Śliwerski oraz prof. Stefania Walasek.

Kolejnym organem był Komitet Programowy, którego głównym zadaniem było stworzenie obszarów tematycznych konferencji i przyporządkowanie tematów wystąpień zaproponowanych przez prelegentów do tych obszarów. Do udziału w pracach zaproszono przedstawicieli świata nauki z różnych środowisk akademickich (Warszawa, Kraków, Poznań, Toruń, Łódź, Szczecin, Gdańsk, Kielce). Byli wśród nich: prof. Katarzyna Dormus, prof. Julian Dybiec, prof. Edyta Głowacka-Sobiech, prof. Adam Fijałkowski, prof. Krzysztof Jakubiak, prof. Wiesław Jamrożek, prof. Krzysztof Kaczmarek, prof. Janina Kamińska, prof. Ewa Kula, prof. Grzegorz Michalski, prof. Joanna Schiller-Walicka, prof. Władysława Szulakiewicz, prof. Dorota Żołędź-Strzelczyk.

Tematem wiodącym I Zjazdu Historyków Wychowania były szeroko rozumiane *Polskie tradycje akademickie*. Podjęta problematyka wynikała z faktu obchodów w 2019 roku dwóch ważnych dla polskiej oświaty rocznic. Pierwsza z nich to 500 rocznica powstania Akademii Lubrańskiego w Poznaniu, druga zaś to 100-lecie powstania Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Obrady międzynarodowej konferencji naukowej toczyły się w ramach pięciu paneli i oscylowały wokół następujących zagadnień:

1. *Koncepcje i modele uniwersytetu* (moderatorzy: prof. Joanna Schiller-Walicka, prof. Janina Kamińska, dr hab. Krzysztof Ratajczak);
2. *Kobiety na uniwersytetach – kształcenie i kariery* (moderatorzy: prof. Edyta Głowacka-Sobiech, prof. Katarzyna Dormus, dr Mirosław Piwowarczyk);
3. *Polacy na studiach za granicą i cudzoziemcy w Polsce* (moderatorzy: prof. Julian Dybiec, prof. Ewa Kula, dr Ryszard Ślęczka);
4. *Profesor uniwersytetu – uczonec czy urzędnik?* (moderatorzy: prof. Krzysztof Kaczmarek, prof. Adam Fijałkowski, dr Monika Nawrot-Borowska);
5. *Historia wychowania – przedmiot kształcenia i dyscyplina naukowa - tradycje i współczesne tendencje* (moderatorzy: prof. Władysława Szulakiewicz, prof. Grzegorz Michalski, dr Mikołaj Brenk).

W I Zjeździe Historyków Wychowania uczestniczyło przeszło 100 prelegentów, którzy reprezentowali kilkadziesiąt ośrodków akademickich w kraju i za granicą. Dyskusja w pierwszym panelu oscylowała wokół jezuickich tradycji akademickich, uniwersytetów doby renesansu i baroku, idei Szkoły Głównej, KUL-u i szkolnictwa pod zaborami. Niezwykle ciekawa dyskusja toczyła się wokół spraw związanych z kształceniem kobiet na uniwersytetach, dotyczyło to zarówno prezentowych postaci jak i ich karier, wynikających z otrzymanej na uniwersytetach edukacji. Trzeci panel dyskusyjny odnosił się do różnych koncepcji i modeli uniwersytetów na przestrzeni wieków. Kolejny panel został poświęcony profesorom uniwersytetów, przedstawiono sylwetki akademików, m.in.: Jana Henryka Alsteda, Stanisława Łaguny, Stanisława Ptaszyckiego, Ireny Janosz Biskupowej i innych zasłużonych dla nauki osób. Ostatni, piąty panel, obejmował problematykę historii wychowania w kontekście kształcenia studentów na studiach licencjackich i magisterskich oraz rozwoju tej dyscypliny naukowej w czasach dawnych i współczesnych.

Na szczególne podkreślenie zasługuje referat wprowadzający, wygłoszony podczas pierwszego dnia obrad przez Profesora Zbyszko Melosika. Przedstawił w nim swoje przemyślenia na temat rekonstrukcji tożsamości uniwersytetu w kulturze niepewności.

Konferencji towarzyszyło otwarcie wystawy poświęconej Profesor Mirosławie Chamcównie.

Kolejny II Zjazd Historyków Wychowania zaplanowano w 2023 r. w Krakowie a tematem wiodącym będzie przypadająca wówczas 250 rocznica powstania Komisji Edukacji Narodowej.

**opr. dr. hab. Anna Szylar,
prof. PWSZ w Tarnobrzegu**